

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KRUHOVÝ OBJEZD III

Popis aktivity

Aplikace množin bodů dané vlastnosti.

Předpokládané znalosti

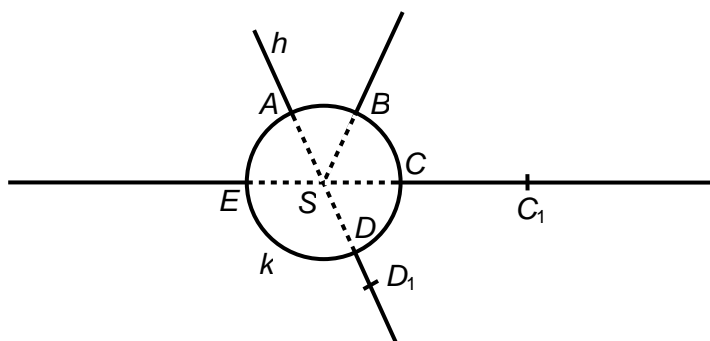
Osa úsečky, konstrukce středu kružnice opsané, tětva v kružnici, shodné trojúhelníky, otočení

Potřebné pomůcky

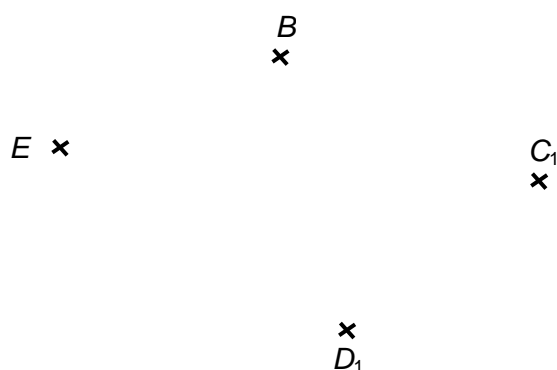
Rýsovací potřeby

Zadání

Plánek představuje kruhový objezd k s pěti výjezdy. Všechny silnice směřují do středu S kruhového objezdu. Výjezdy jsou označeny symboly A, B, C, D, E , na dvou silnicích jsou vyznačena ještě stanoviště C_1 a D_1 . Hlavní silnice h projíždí místy A, D_1 .

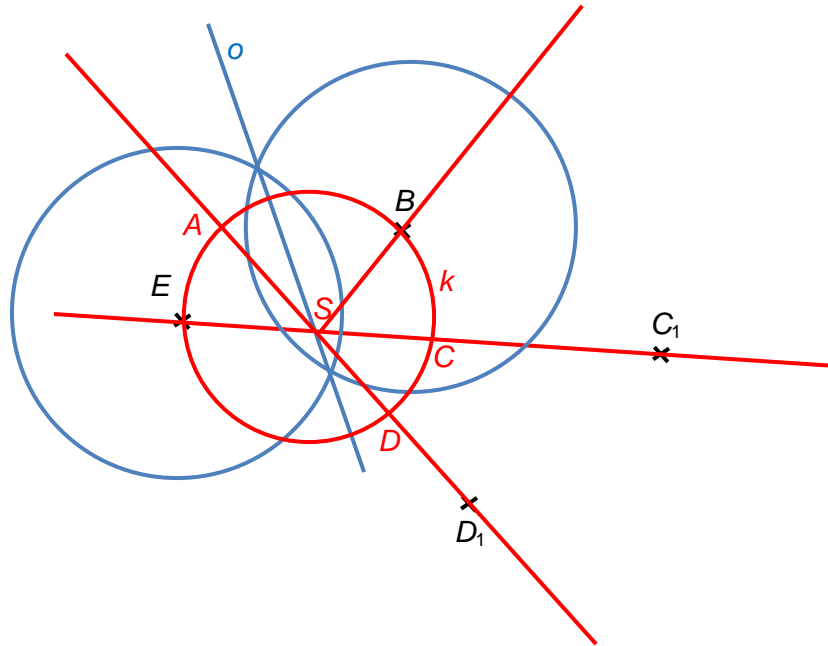
Sestrojte všechny výjezdy a označte chybějící stanoviště A, C, D , je-li známé umístění stanovišť E, B, C_1 a D_1 . Zapište rozbor a postup konstrukce.

Možný postup řešení, metodické poznámky

Střed S kruhového objezdu k leží na průsečíku přímky EC_1 a osy úsečky BE . Poloměr kružnice k je SB . Hledané body A, D jsou průsečíky kružnice k s přímkou SD_1 a bod C je průsečík kružnice k s přímkou EC_1 .

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

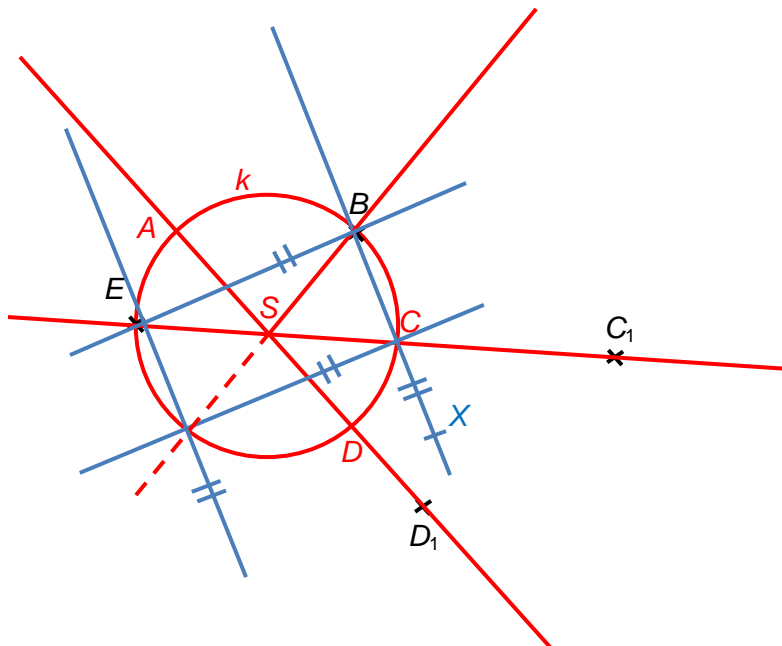

K jinému způsobu řešení vede doplňková aktivita 2.

Bod C leží na přímce EC_1 a úhel EBC je pravý. Bod C je tedy průsečík přímky EC_1 a přímky BX kolmé k úsečce EB .

Bod S je střed úsečky EC . Získáme jej např. po doplnění trojúhelníku ABC na obdélník jako průsečík jeho úhlopříček.

Body AD jsou průsečíky kružnice k ; $k(S; |SE|)$ a přímky SD_1 .

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Doplňkové aktivity	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kolik vnitřních úhlů pětiúhelníku $ABCDE$ je pravých? 2. Které úhly s vrcholem v některém z bodů $ABCDE$ a rameny procházejícími dalšími dvěma z těchto bodů jsou pravé?	
Řešení	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dva vnitřní úhly, při vrcholu E a D. 2. Celkem 6 úhlů (EAC, EBC, EDC a ABD, ACD, AED).	
Obrazový materiál	Dílo autora